

Svečiuose pas Kenoshiečius.
Malinos Atima Darbą.
Skučas ir Badas Vilnijoje.
Kas yra tas H. Jagoda?

Pereitam sekmačieny mums teko aplankyti Kenosha, Wis. lietuvių koloniją ir dalyvauti gražiam vakarė. Vakara rengė vietinis "Dailės Ratelis" prigelbstint Chicago's Jaunosios Birutės artistams.

Sis parengimas atrodė pasekmingas visais atžvilgiais. Jis suartino dvi kašmynines kolonijas ir padėjo pamatus tolesniam bendradarbiavimui. Sykiu buvo paminėta ir kom M. Petrausko mirtis, Dr. K. D. angelis pasakė įspūdingą kalbą apie lietuvių tautinės muzikos gaivintoją ir pirmųjų operų kurėją.

Chicago lietuviai pagerbs komp. M. Petrauską iškilmingam koncerte seredoj balandžio 28 dieną Lietuvių Auditorijoje.

Kitoj "Sandaros" vietoj yra plačiau suminėta šio paminėjimo programa. Čia norėtume priminti, jog kiekvieno susipratušio tautiečio pareiga yra atsilankyti šiam trečiadienį rengiamam iškilmei.

Vilniaus kraštas tikrai nelaimingas! Priespauda, skurdas ir badas įsiviešpatavo ten sykiu su lenkų okupacija.

Vaišuvos katalikų žurnalas "Kultura" kaip tik tą viską patvirtina. Pasak straipsnio autoriaus:

"Vilnijoje badauja virš šimto tūkstančių žmonių. Kraujas sustoja gyslose, kuomet pažiuri į tuos nelaiminguosius.

"Bakūzėse, kuriose nėra kaminų, aš sutikau senokus ir vaikus, sutinusius iš bado. Mačiau žmones besimaitinančius pamazgom, supuvusiom bulvėm ir medžių žievėm.

"Aš klausia savęs: nejaugi galimi tokie dalykai XX amžiuje ir Europos centre? Vienok, — tai baisi, gelianti tikrenybė!"
Prie to, kas čia pasakyta, negalima nieko pridėti.

Pasaulinėj spaudoj dabar daug rašoma apie suėmimą Sovietų Rusijoj buvusio "črečvičaiškos" — slaptosios policijos vado — Jagodos.

Pasirodo, jog ir jis yra lietuviškas žydėlis, į kilęs iš Baltstogės. Tikroji jo pavardė yra Heršl Jeguda. Persekiodamas revoliucijos priešus, jis ne tik pagarsėjo, bet taip pat susikrovė apie 800,000 dolerių, kuriuos persiuntė į Anglijos bankus.

Jagoda vargiai ar išliks gyvas; tuomet ir visas turtas tekės jo numylėtinei, gražiai Mas kvos žydėlkaitei — Esterai Lurie.

Amerikos darbininkų oficialė šventė buna pirmą pirmadienį rugšėjo mėnesio. Tačiau mūsų komunistai ir socialistai norėdami būti "prašmatnesniais" neina su didžiūma, ir demonstuoja gegužio 1 dieną.

Tuo savo užsispyrimu jie pastato save ant juoko. Prieš vėją, žinoma, nepapusi, Amerikos darbo žmonės nenorėjo ir nenorės bičiuliuotis su tais, kurie buna užsispyrę kaip ožiai.

Mašinos gerokai palengvino žmonių darbą ir aprupino mus

Kanados General Motors Darbininkai Užbaigė Streiką

VILNIUJE MIRĖ 123 METŲ SENUTĖ

Vilnius, bal. 23 d. — Čia pasimirė tur but seniausia moteris Lietuvos krašte, Ona Ručienė, turėdama 123 metus. Ji paliko skaitlingą šeimyną.

Jos sunai ir dukterys arti 100 metų. Iki paskutinės dienos senutė išlaikė gerą nuovoką, matymą ir girdėjimą.

Juoza Stalina Dabar Saugos Kazokai

Ryga, bal. 23. — Iki šiam laikui aukštesnius Sovietų komisarų, saugodavo slaptoji politinė policija (G.P.U.). Bet pasirodė, jog ir ji nėra pilnai ištikima.

Todel pamegdžiojant carą, Stalinas paskyrė savo asmeniškai apsaugai pulką kazokų.

APIE NETVARKINGUS SUSIJUNGIMUS

Vienas lietuvis profesionalas Chicagoj paklūdo savo sunų vardu Ugnys. Tai istorinis žemaičių vardas, kuriuom galima tik pasigerėti.

Tačiau "Keleivis," įpratęs svetimom plunksnom dangstyti, bando tą pašiepti:

"O tuo tarpu ugnis yra niekas daugiau, kaip karbono ir oksigeno chemiškas susijungimas. Tas neturi nieko bendro su tauta ar tautišku mu..."

Jeigu "Keleivio" redaktorius ir lietuviškuose žodžiuose pradeda ieškoti karbono ir oksigeno, tai tur but ir jo galvoj kas nors netvarkingai susijungė.

visokiom gerybėm. Už tai jom reikia atiduoti kreditą. Bet iš kitos pusės, mašinos virsta pavojingais žmonių konkurentais

Jei šiandie Amerikoj yra tiek daug bedarbių, kas gi kaltas, jei ne mašinos? Jos pavadoja ir išstumia iš darbo žmones.

Išrandant vis naujas mašinas, gali ateiti laikas, kuomet daro neteks dar desėtkas milijonų žmonių. Tuomet, ištikro, pažinsim kas yra depresija.

Vienintelė apsauga nuo šių geležies milžinų yra trumpinimas darbo valandų.

Pittsburgho Universiteto atstovė Mrs. E. C. Mitchell labai seniai lankėsi Lietuvoje, beješkodama medžiagos savo "kambariams," kurie rengiami žinomoj visiems Mokslo Katedroj.

Savo įspūdžius apie Lietuvą Mrs. Mitchell papasakos penktadienį, gegužio 7 dieną universiteto rumuose. Butų gerai kad į šią paskaitą atsilankytų kuodaugiausia jaunimo.

Pirmiau ji yra išsireiškus, jog iš visų Europos valstybių širdingiausiai priėmimą ji sutiko Lietuvoj.

Chicago's Lietuviai Ji Pagerbs Trečiadienį, Balandžio 28 Dieną

Lietuva Pakviesta į Tarp tautines Skandymo Rungtynes

Lietuvos aero klubas iš Vokietijos gavo kvietimą dalyvauti tarptautinėse skandymo rungtynėse. Kalbamos rungtynės ruošiamos Turingijoje — Wasserkuppe skandymo mokykloje. Rungtinių nugalėtojų yra paskirta daug premijų. Tarptautinės skandymo rungtynės Wasserkuppe prasidės liepos mėn. 4 dieną ir truks apie 2 savaites.

Sovietų Rusija Statysią 1000 Mylių Mažino Liniją.

Iš Maskvos pranešama apie grandiozinį Sovietų Rusijos vyriausybės sumanymą pastatyti 1000 mylių ilgumo Mažino liniją. Ši linija prasidės prie šiaurės Ledinuotojo vandenyno ir pro Ladogos ežerą, Estijos, Latvijos, Lenkijos ir Rumunijos pasieniais eis iki pat Juodųjų jurų. Visoj šioj linijoj bus įtaisyti požeminiai plieno sutvirtinimai ir stiprūs fortai.

Dabartinė didžiausia Europos fortų sistema, Prancūzų Mažino linija, Elzas-Lotarėjijoj yra tik 250 mylių ilgumo ir jo pratęsta nebus ilgesnė 600 mylių.

Sovietų Mažino linija bus labai stipri, neįveikiama net oro bombardavimu. Dabar, Raudonosios armijos 19 metų sukaktuvių proga, Sovietų spauda labai daug rašo apie šią liniją.

Didelės plieno durys sandariai uždarys fortus. Šviežio, švaraus oro į juos pripompuosią aparatai. Tad jokiū būdu į fortus negalėsia patekti nuodingos dujos.

Aprūpinti maisto atsarga, vandeniū, virtuvėm, vaniomis, telefonais ir radio, šie fortai galėsia ilgą laiką laikytis.

"Nė vienas colis Ukrainos teritorijos, vokiečių nacių sva-

Baltijos Užsienių Reikalų Ministerių Konferencija Balandžio 29 dieną

Eilinė Baltijos valstybių — Lietuvos, Estijos ir Latvijos — užsienių reikalų konferencija bus balandžio 29 ir 30 ir gegužės 1 d. Kaune. Konferencijos data buvo pagreitinta su jo didybės Anglijos Karaliaus vainikavimo iškilmėmis, į kurias vyks Lietuvos ir Latvijos užsienių reikalų ministrai.

Važiuojant į Lietuvą Nebereikės Mokėti Už Vizas

Washington, D. C. Lietuvos ir Amerikos Vyriausybės susitarė savytarpiai nuo š. m. gegužės 1 d. panaikinti vizų mokesnius. Jokio mokesnio už prašymus (aplikacijas) vizai gauti taipgi nebus imama. Susitarimas dėl vizų mokesnio panaikinimo šiomis dienomis tapo pasirašytas Washingtone per P. Zadeikį, Lietuvos Įgaliotą Ministrą, ir Gerbiamą Cordell Hull, Secretary of State.

Tataj reikiška, kad pačios vizos nėra panaikinamos ir kiekvienas keleivis, Amerikos piliėtis, vykdamas į Lietuvą turės kaip ir pirmiau gauti savo U. S. pasui iš Lietuvos Centralinio Konsulato, 46 Fifth Ave., New Yorke, arba iš Lietuvos Konsulato, 100 E. Bellevue Place, Chicago, Ill., lietuvišką vizą (leidimą), — tik už tas vizas nieko jau nebereikės mokėti, kada pirmiau reikėdavo mokėti tai penki, tai dešimts dolerių.

Dešimtys tūkstančių kulku per minutę busią galima paleistį iš kiekvieno forto.

Taip pat Tolimuose Rytuose yra padarytos panašios fortifikacijos. Bet apie tai smulkesnių detalių neskelbiama.

Lietuvių Meno Paroda Rygoje Aplankė 4500 Žmonių

Balandžio mėn. 4 dieną Rygos miesto muziejuje pasibaigė lietuvių meno paroda. Ją aplankė apie 4500 žmonių. Aštuonis parodoje išstatytus paveikslus nupirko užsienių reikalų ministerija, du — valstybės muziejus ir tris Rygos miesto meno muziejus.

Taip pat iš parodoje išstatytų paveikslų tris nupirko Latvijos respublikos prezidentas dr. K. Ulmanis ir keturis paveikslus — užsienių reikalų ministeris Munteras.

Ne kiekvieną Ligoni Gali ir Daktaras Išgydyti

Kuomet patamsių liežiuviai ima plakti

Nesmagu apie tai kalbėti, nes žinau, kad daugeliui mūsų žmonių atvirumas gražia akis.

Pirmiau ir dabar Amerikos lietuvių patamsiuose netruksta pliatkavimų prieš vieną arba kitą gydytoją, kurio ligonis turėjo mirti.

Tokiam gydytojui primetama, kad jis "numarino" arba buvo priežastim mirties savo paciento. Nesuipratę, tamsus elementai nešioja šiuos gandus iš vienos stubos į kitą ir juodina profesionalo vardą.

Tos moterys ir vyrai nepagalvoja, jog gydytojai nėra apdovanot viršgamtiška pajėga, kad apsaugoti žmogų nuo mirties. Jie atlieka, kas yra galima, bet stebukly juk ir pats Dievas daugiau nebeparodo.

Paskalų nešiojimas gydytojams nepakenks, bet tik parodys, kad Chicago's lietuvių tarpe yra dar nemažai tamsumų, ignorancijos ir kvailumo.

Pripažinta Unija; Pakelti Mokesniai Darbininkams

Į Šį Streiką Buvo Įmaišyta ir Politika

Oshawa, Ont. — Penkiolika dienų užsitęsęs Kanados General Motors darbininkų streikas užsibaigė. Streikininkai nutarė užtvirtinti padarytą sutartį tarp jų atstovo ir kompanijos, Hugh Thompson, unijos organizatorius pranešė, jog laimėta štai kas:

1. Nustatyta 44 valandos ir mokesnis už viršlaikį.
2. Pakelta 7 centai į valandą tiems, kurie gauna mažiau negu 55 centus į valandą ir

5 centai tiems, kurie gauna virš 55.

3. Mokama kas dvi savaites.

Pripažinta unija.

Dar vienas darbininkų laimėjimas, tai unijos pripažinimas. General Motors sutiko ateity derėtis tik U. A. W. (United Automobile Workers)

Šis streikas prasidėjo balandžio 8 dieną ir buvo gana triukšmingas. Vienu kartu jis grąsino nuversti net Ontario provincijos ministerį pirmininką Hepburn. Bet pasirašius taiką visi jaučiasi gerai.

Kaltina Mrs. V. Šurkus Šuo Perspėjo A. Jursių Šeimyną, Jog Dega Jų Namas

Bet toji suverčia kaltę ant "mušaino."

Chicago, Ill., bal. 23 d. — Lietuvė Mrs. Veronika Šurkus, 4510 So. Laflin St. pateko bėdon.

Trejetą dienų atgal pas ją apsigyveno burdingierius F. Funick, 40 metų amžiaus. Pabuvęs kiek laiko jis staiga apsiėjo ir prieš mirtį pasakė policijai, jog esąs nunuodintas.

Policija suėmė Mrs. Veroniką Šurkus ir kaltina žmogžudystėj.

Puskvortę Degtinės Kiekvienam Žmogui į Mėnesį

Washington, D. C. Produkcija degtinės Suvienytose Valstijose kovo mėnesį siekė 20, 254,802 galionų arba pusę kvortos kiekvienai ypatai: vyrui, moteriai ir vaikui.

Valdžios sandėliuose dabar esama 408,510,109 galionai "geros" bonduotos degtinės. Atsilankyk šiam trečiadienį, bal. 28 d. į komp M. Petrausko pagerbimą 2col 18 caps

PABĖGO VIENMARŠKINIS KALINYS

Vieną naktį, apie 1 val. iš Želvos valsčiaus daboklės pabėgo vienas Ukmergės kalėjimo kalinys. Jis buvo į Želva atgabentas, nes vietos teisme reikėjo dalyvauti vienos bylos tardyme. Naktį daboklės sargai paprašė išleisti laukan. Buvo vienmarškinis ir basas. Stai ga kalinys šoko bėgti ir greit dingo tamsoje. Daboklės sargas neturėjo ginklo, o iššaukta policija bėglio jau niekur nesurado. Manoma, kad jo kažkas laukė.

Dabartiniu laiku Suvienytose Valstijose yra apie \$6-383,000,000 pinigų cirkuliacijoj.

Chicago, Ill. — Smarkus lojimas penkių metų šunies išgelbėjo gyvastį A. Jursių šeimynos, kuomet jų namas staiga užsidegė nakties laiku.

Suo buvo priristas kieme netoli virtuvės durų. Kada liepsnos pasirodė iš beizmento, šuo pradėjo smarkiai loti iki nepažadino šeiminkų.

Iš namo beliko tik pelenai.

PANEVĖŽYS

Dėl žiedo atkasė nebašninę.

Prieš velykas, netoli Panevėžio, Dembavos vienk., mirė Juzė Jackevičienė, kuri Didįjį šeštadienį buvo palaidota Panevėžio kapinėse. Velykų pirmą dieną jos kapas rastas atkastas, karstas atidengtas ir nabašnikės rankos išskleistos.

Atvykus policija pradėjo tyrinėti atkastą kapą ir nustatė, kad kapas atkastas apilėšimo tikslais, nes nabašnikė buvo palaidota su dviem žiedais ant rankos: vestuviniu ir paprastu. Paprastojo žiedo ant rankos nebebuvo, o vestuvinis, matyt, betraukant nuo piršto, iškrito ir nuriedėjo prie nabašnikės kojų. Tvarkant karstą ten jis ir atrastas.

Tyrinėjant paaiškėjo, kad paprastasis žiedas buvo su balta blizgančia akute, tai, matyt, piktadaris matė tada, kai nabašnikė dar namuose gulėjo ir pamatė, kad žiedo akutė yra briliujanto, o iš tikro abu žiedai buvo visiškai menkaverčiai.

Žiedus ant rankų galėjo mautyti tik tie asmenys, kurie dalyvavo laidotuvsė. Įtariamas vienas iš laidotuvsė dalyvavusių asmenų jau sulaikytas.

Šis šurpulis įvykis yra pirmas Panevėžyje, todėl labai sujaudino gyventojus.

Lenkijos darbininkų vidutinis uždarbis yra 26 zlotai arba \$5.70 į dieną.

SANDARA

LITHUANIAN NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office:
814 West 33rd St., Chicago, Ill. Telephone Calumet 6191

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Sąjauvinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros,
814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UŽSAKYMO KAINA:

Suvenytose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

PAREMKIMĖ LIETUVOS PREKYBĄ SU AMERIKA.

Lietuva pradėjo eksportuoti į Suvenytas Valstijas gana daug mėsos. Per tris šių metų mėnesius tapo įvežta per New Yorko uostą 1,291,414 svarų įvairios mėsos; daugiausia šal-dytos kiaulienos.

Lietuvos kumpius ir konservus perka ne tik mūsų tautiečiai, bet taip pat ir amerikoniai, kuriems patinka truputį skirtingesnis skonis ir gera mėsos rūšis.

Bet toli gražu, ne visi Amerikos lietuviai tinkamai paremia šią naują užgimusių ir jau gerokai išsiplėtusių prekybą. O tuom tarpu pirkdami iš Lietuvos importuotus produktus, mes ne tik paremsim savo seną tėvynę, bet taip pat užganėdinsim ir save.

JUODUKĖS DAINININKĖS NEPAPRASTAS PASISEKIMAS LIETUVOJE.

Lietuvoj dabar koncertuoja juodukė dainininkė. Jos pasisekimus "Lietuvos Žinios" aprašo sekančiai:

"Ivykęs šiauliuose Chicagos operos primadonos koncertas pas mus turėjo iki šiol negirdėtą pasisekimą: teatras buvo perpildytas, daug koncerto klausėsi stovėdami kordioriuose. Artistė padainavus didžiulę programą net iš 14 dainų, publikoj kilo negirdėtas entuziazmas, kurį nuramin-ti artistė buvo priversta dainuoti dar 14 kartų."

Mat, Lietuvos žmonės, retai tematą juodukus, negali jais atsižūrėti. Beto, minėta juodukė Jarboro yra taipgi ir neblogo dainininkė.

APASTALO VISUOMIO VARGAI IR BĖDOS.

Mūsų tarpe dabar vieši, pasiskelbęs naujo tikėjimo apaštalas Visuomis-Sidlauskas. Iš trumpų pasikalbėjimų paaiškėjo, jog jo tikėjimas turi daugiau etinio pobūdžio ir sukasi aplink garbinimą doros ir prakilnybių.

Visuomis gali būti nebologas filosofas, bet kaip apaštalas jis atsilikęs kelias o gal ir keliolika šimtmečių. Šiandie naujoms religijoms mažai beliko progų. Žmonės nėra linkę statyti stabus, kad paskiau atsisukus juos garbinti.

Atvykęs iš Lietuvos be skatiko, Visuomis, beabejo, var-gsta išveivų tarpe. Tuomi jis nenusiskundžia, manydamas, jog toks yra visų pranašų likimas. Tačiau mums, paprastiem žmonėm, kartais juokinga, kartais gaila tos ypotos, kuri bando taisyti gyvenimą ne iš to galo.

PRADŽIA PADARYTA; TĖSKIME DARBĄ TOLIAU.

Sandariečių veikėja ponja J. Tumavičienė, iš Jamaica Plain, Mass. džiaugiasi, kad tautinis veikimas išveivų tarpe pradeda atbusti ir plėtotis. Taip, sunkiausia darbo dalis, tai pradžia, nes kuomet viskas įsisiubuoja, tuomet nebereikia tiek pastangų ir pasišventimo.

Keletas mūsų kolonijų, kurios per ilgus metus saldžiai mįgojo ir nepaisė kas dedas aplinkui, dabar ima krutėti ir tiesia pagalbos ranką tiems, kurie neša ant savo pečių sunkesnę darbo naštą.

Kiekvienam susipratusiam lietuviui turi rūpėti, kad mūsų organizacijos turi ir spauda augtų ir bujotų.

Sandariečiai turi būti tautinės idėjos remėjais ne vien žodžiu, bet ir darbu. Parodykim daugiau iniciatyvos, drąsos ir pasišventimo. Nemanym, jog lietuvių visuomeniška dirva yra kelių "bendrafrentininkų" ar jiem panašių monopolis. Jie griauna, o mes bandome statyti vis tvirtesnius ir pla-tesnius pamatus lietuvių Amerikoj.

Mūsų organizatyviam gyvenime ima auštį naujas pavasario rytmetis. Daugelis sandariečių jau išėjo dirbti į lauką; butų gerai kad nvyktumem tenai visi, be išimties.

EUROPA GRĮŽTA Į VIDURAMŽI.

Šiandieninę Europą kankina dvi ryškės: militarizmas ir diktatura. Didesnės ir mažesnės valstybės ginkluojasi be galo ir be krašto, spausdamos iš piliečių paskutinį centą. Kuomet milijonai žmonių badanija, Vokietija, Italija, Len-

kija, Rusija ir kitos šalys organizuoja didžiausias armijas ir lavina net paimtus iš lošpio kudikius, kaip vartoti ginklą.

Pats žmonių gyvenimas pasidarė nenormalus. Žodžio ir minties laisvę pakeitė prispauda. Piliečiai virto valstybės baudžiauninkais. Atskiri asmens gyvybė ir laimė nebe-reiškia nieko. Visi turi lenktis prieš išgalvotą valstybės au-toriteta. Ištikro, keista ir nesuprantama, kad dvidešimtas amžius eitų viduramžių pėdomis.

Apžvalga

V. UZDAVINYS APLEIDŽIA AMERIKA

Vilniui Vaduoti Sąjungos atstovas V. Uzdavinys neužlgo grįžta į Lietuvą. Amerikos lietuviai atsiveikina su juom ir išgirsta paskutinius pranešimus apie pavergtą sostinę.

Butų gerai, kad p. V. Uzdavinys vėl mus atlankytų. Darbo čia yra daug, bet darbininkų mažai. Praleides metus laiko Dėdės Samo žemėj jis turėjo progos susipažinti su vietinėm sąlygom ir žmonėmis. Ateity jis dar pasekmingiau galėt tėti Vilniaus vada-vimo darbą išveivų tarpe.

ISPANIJOS CIVILIAM KARE JAU ŽUVO 500,000 ŽMONIŲ

Sukilėlių vadas gen. Franco pareiškė, jog nuo pradžios civilio karo abejojose pusėse galėjo žutį apie pusė milijono žmonių.

Ši skaitlinė turėtų supurtinti kiekvieno ispano sąžinę. Bet tarpusavinės peštyinės juose taip sukiršino, jog greičiau pavers visą kraštą į griuvėsius, bet ne į jėškos ramaus susitari-mo.

LENINAS NEPRIPAŽINO DEMOKRATIJOS

Bolševizmo tėvas Leninas bijojo demokratijos daugiau negu velnias ir žvėžius. Neseniai paskelbtose jo laiškuose apie demokratiją pasakyta štai kas:

"Ir labiausia demokratinė respublika yra niekas kitas, kaip mašina spausiti darbininkų klase."

Mat Leninas nesitikėjo, kad Rusijoj ar kur kitur bolševikai sudarytų nuolatinę didžiumą. Už tai jis ir įvedė teroristinę sistemą: naikinti be pasigailė-jimo besireiškiančią opoziciją. Lenino pėdomis dabar eina jo mokinys J. Stalinas.

IVERTINA SENOVĖS LIETUVIŲ ĮSTATYMUS

Pradžioj XVI šimtmečio senieji Lietuvos įstatymai buvo surinkti ir surašyti į knygas, kurios užsiliko iki šių dienų.

Vakarų Europos mokslininkai dabar pradėjo tyrinėti tą Lietuvos Statutą ir surado jame daug svarbių dalykų.

Austrijos profesorius S. B. Lindė štai ką parašė tuo klausimu:

"Lietuvos Statuto vertė yra labai aukšta. Sulygimus tą teisę su kitų Europos tautų galiojančiomis teisėmis turime pripažinti jam (Lietuvos Statutui) pirmenybę."

Minėtas profesorius prideda, jog rusinai, mozurai, lenkai, armenai ir kiti rašydami savo įstatymus, sekė Lietuvos Statutą.

MIRTIES DEKRETAI BOLŠEVIKŲ VADAMS

Senieji bolševikų partijos vadai Rusijoj baigiami išgaudyti. Suėmimas buvusio slapto policijos vado Jagodos, pa-rodė, kad Stalinas bepatikiti tik tai sau.

Jagoda, benaikindamas opo-

ziciją brutališkom priemonėm, 1929 metais prisilėjo prie Rykovo - Bucharino frakcijos, kuri bandė ginti ukinkų reikalus.

Stalinui nepatiko prieštaravimas ir vienų plunksnos užsimojimu jis pasirašė dekretą, kuris reiškia Jagodai ir kitiem "nenuoramam" kalėjimą ir mirtį.

MOKSLO KAMPĖLIS

Kokiu Budu Išsivystė Musų Rašyba

Buvo laikai, kada žmonės neturėjo tokio dalyko kaip alfabetas arba raštas ir nežinojo kaip rašyti ar skaityti. Kad suprasti rašybos pradžią turime perkelti savo mintis tūkstančius metų atgal, kada dar nebuvo nei popiero nei plunksnų, nei spaustuvų, nei rašalo ar kitokių patogumų; kada žmonės dar gyveno urvuose, vartojo akmeninius įrankius: ylas, peilius, kirvius ir pan. Mokslininkai tą laikotarpį vadina senojo akmens amžium.

Tuo metu šiaurinėj Ispanijoje, Pietų Prancuzijoje, šveicarijoj, Vokietijoje gyvenantieji žmonės piešė ant uolų, kalė ant akmens įvairius gyvulių paveikslus, bei šiaip keistus ženklus. Tas buvo daroma tikslu paženklininti nuosavybę. Kad atskirti savo ginklą, indą arba kitą įrankį nuo kaimyno buvo dedami specialiai brūkšniai arba inicialai, kuriuos mes dar ir šandie vartojam kny-gose, automobiliuose, skrybelėse ar pan.

Zenklinimas ant medžio ir virvučių.

Kada žmogus liovėsi visą laiką kariavęs ir pasidarė draugijiniu gyvunu, jis užmezgė prekybą su kitom giminėm. Jau ir šitokiam "bizniui" reikėjo ką nors tokio, kas palengvintų jam atsiminti arba painfomuotų toliau esantį pirkėją. Jis, kaip ir dabartiniai puslaukiniai australiečiai vartojo įvairius pagaliukus su į-piautais ramsčiais arba virvutes su mazgeliais. Šių dienų ražančius, ant kurio tikintieji skaičiuoja poterus, yra liekana tos senovės "knygvedystės"

Besiplėtojant žmonijos gyvenimui, toks rašymo budas pasirodė persiauru. Žmogus buvo priverstas įskoti tobulesnį rašymo priemonių. Jis išgalvojo tuomet paveikslinę rašybą, piešdamas daiktus. Pa-vyzdžiui, norėdamas atvaizduoti mušį arba medžioklę, jis braižė kruvas užmuštų žmonių arba gyvulių. Tokius paveikslus galima matyti muziejuose. Juos piešia Amerikos indijonai, eskimai, australiečiai ant uodos, akmens, puodų ir t.t. Iškašenos rodo, kad senovės egiptiečiai, sumerai ir babiloniečiai rašė panašių budu.

Paveikslinė rašyba.

Paveikslinės rašybos vartojimas prasidėjo 10,000 metų atgal. Tai ankstyviausia rašybos forma. Laikui bėgant ji tapo suprasintu ir pastovesnė. Iš jos išsivystė Sumerų Ra-

bilonų kyliaraščiai, Egipto eroglifai, Kinijos simbolai ir musų pačių alfabetas.

Bet ir ši rašymo priemonė negalėjo ilgai patenkinti žmonių. Gali nubraižyti karvę ar namą, bet kaip išreikšti tokį dalyką kaip meilė, grožis, pav-ydas? Tų laikų "dailininkui" teko įskoti naujų rašybos budu ir išvystyti taip vadinamą ideografinę rašybą, kurioj paveikslas reiškia ne daiktą, bet mintį. Pav. sumerai ir babiloniečiai norėdami atvaizduoti tamsos sąvoką, piešė saulę po medžiu; saulė virš medžio reiškė šviesą. Meilė buvo vaizduojama moteriške su vaiku. Dvi moterys reiškė pavydą; trys moterys — pliatkavimą.

Nors mes vartojame grynai alfabetišką rašybą, tačiau kartais del vaizdingumo panaudojam ir senovišką priemonę. Sparnai su propeleriu reiškia aviaciją; kryžius — išganymą; susukta S arba \$, reiškia dolerį. Taip nupieštas liutas yra Anglijos simbolis; gaidys — Prancuzijos, žirgvaikis — Lietuva, meška — Rusiją ir taip toliau.

A. Grybė, M. T. S.

BUS DIENA

Bus diena, kai į žygį išeisim, Kai kovos pašvaisitė svytės. Mes išeisim į kovą teisią. Dėl tautos ir jos ateities.

Mes žygiuosim karys prie kario, Mes žygiuosim širdis prie širdies. Mūs trimitų žibantio vario Panerių pakrantės girdės.

Mūsų sesės neverks išlydėdamos, Mūsų motinos ašaras slėps. Bus tik kariškos dainos giedamos, Kai tauta artės prie Pilies!

Mes žygiuosime vyras prie vyro, Mes žygiuosim žmogus prie žmogaus. Mes minosvaidžiu keisime lyrą, Mūsų rimai bombomis staugs!

Bus kardam rugiapiūtės metas, Vyturiais šrapneliai čyrens. Kaip drugeliai skraidys granatos, Kurmiais tankai šiaūs per girias.

Skries raudonos raketos ir viršų, Ligi Gardino žinią jos tars, Kad mes brolių savų nepamiršom Ir kovoti sugebam dar!

V. S. Gira.

DUODAM PASKOLAS ANT PIRMŲ MORGICIŲ

Chicagoj ir apilinkėse lengvais išmokėjimais dėl nupirkimo, pataisymo ir statymo namų.

ISMOKAM 4%

DIVIDENTAS UŽ Padėtus Pinigus

Kiekvieno asmens pinigai yra apdrausti iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Corporation, Washington, D. C.

2202 W. Cermak Rd.

Phone CANal 8887

JUMORAS

Vienas ukininkas, Marijampolėj, užvedė savo karvę ant sąlygavtio ir eina į turgų. Pri-bėgęs prie jų policininkas ima šaukti:

— Salygatvis yra tik pes-tiems!

— Bet, tamsta, mano karvė irgi pesčia, — ramiai atsakė ukininkas.

Steigėjai.

Šiaulių laisvamaniai, po skaitlingo mitingo, ėmė maršuoti gatvėmis. Pirmose eilėse buvo pastatyti trys seneliai, kurie vos vilko kojas. Pašalinis užklausa maršuojančio: — Kam jus dar varginate tuos senokus, juk jie jums jokios pagalbos nesuteiks.

— Visai ne, tie senukai bus pirmieji laisvų kapinių steigė-jai.

Daina.

Norėčiau būti paukšteliu ir dainuoti visą gyvenimą.

— O aš norėčiau turėti sau-tuvą.

Aišku.

— Ar Tamsta manai, jog ilgas susižiedavimas yra geras dalykas?

— Aišku, kuo ilgiau vyras buna susižiedavęs, tuo trumpes nis jo šeimyniškas gyvenimas.

Tikras dalykas.

„Prie pusryčių žmona pasakoja savo vyrui:

— Įsivaizdink sau, man sapnavos vienas dalykas... — O kiek jis kainuos krautu-vėj?

Pavojus.

— Ar matai tą susitraukusį vyruką? Pereitam kare jis buvo keturiasdešimt kartų peršautas ir dabar pilnas kulų ir švino.

— Ar tas jam ne kenkia? — Ne, tik į vandenį jam nevalia eiti, nes tuojau paskęstų.

SUKYS-DOODY-ANTONISEN, INC.

SKOLINAM IR PERKAM PIRMUS MORGICIUS.

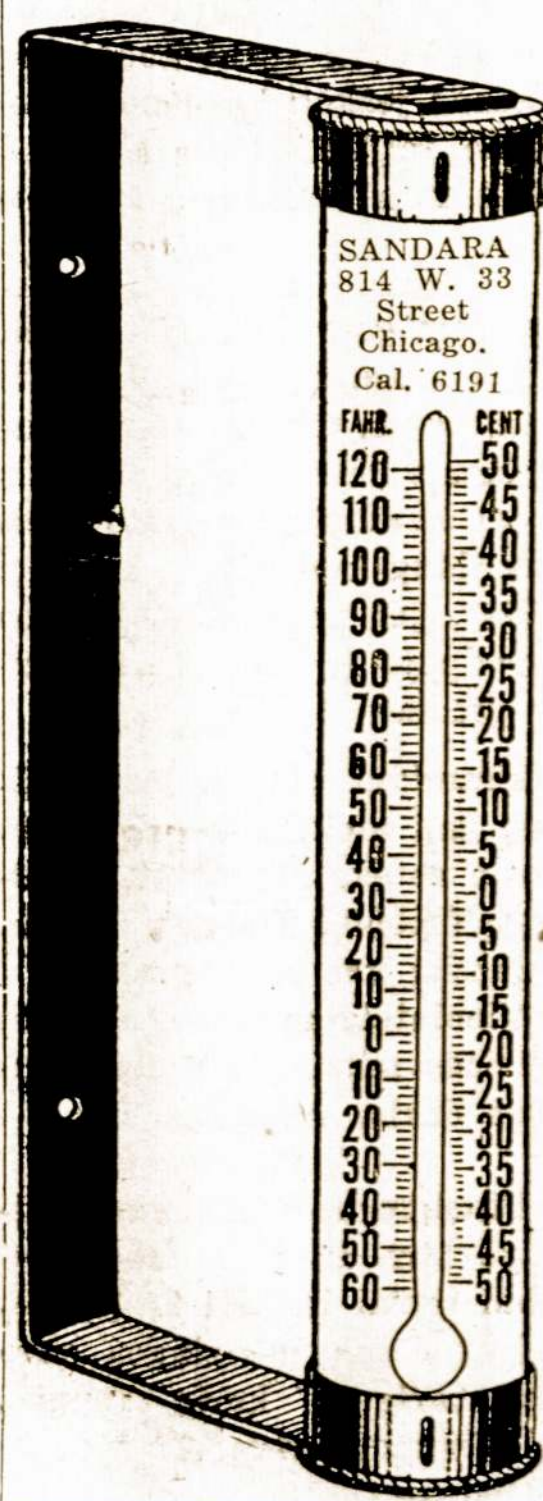
INSURINAM GEROSE KOMPANJOSE — NUO UGNIES, VĖTROS IR T. T. TAIPGI — STIKLUS, AUTOMOBILIUS IR RAKANDUS.

3320 South Halsted St., Chicago, Illinois

Telephone YARdS 5215

ATYDA

PASINAUDOK ŠIA NEPAPRASTA PROGA! Lietuvos-Amerikos Vertingas Termometras SU KIEKVIENA "SANDAROS" METINE PRENUMERATA

Šis specialiai SANDARAI padirbtas ir pritaikytas naudojimui Lietuvoj ir Amerikoj vertingas, puikus ir įdomus termometras DABAR yra duodamas su kiekvienu nauja arba atnaujinta Sandaros prenumerata. Tankiai mes skaitome laikraščiuo-

se, jog Lietuvoj yra tiek ir tiek šaltio arba karščio, bet nedaug kam yra žinoma kaip šalta ar šilta pagal termometrą naudojamą čia Amerikoj. Išsigijus šį termometrą, kuris, kaip čia matote, turi Celsijų (Centigrade), vartojamą Lietuvoje ir Fahrenheit, vartojamą čia Amerikoj, mes galėsime padaryti palyginimą.

Taigi, Tamstos prisijūsdami \$2.00, gausite metams "Sandarą" ir šį įdomų ir brangų termometrą. Gi prisijūnciant \$3.00, Tamstos suteiksime puikią dovaną — "Sandarą" metams ir šį termometrą saviškiams Lietuvoje.

Todėl pasinaudokite šia proga tuojau, nes ši dovaną siuloma trumpam laikui.

S A N D A R A

814 West 33rd St.

Chicago, Illinois.

Šiuomi užsiprenumeruoju "SANDARĄ" metams ir siunčiu \$.....

Prašau man tuojau pristūsti LIETUVOS-AMERIKOS termometrą.

Vardas .....

Adresas .....

Miestas ..... Valstija .....

Lietuviai Amerikoje

DETROIT, MICH.

LAUKIAME DAINININKŲ ONOS KASKAS-KATKAUSKAITĖS

Šeštadienį, Gegužio 1 d. Metropolitan Opera Detroit pradės savo sezoną. Tą vakarą bus statoma opera "Cavaleria Rusticana" kurioje vadovaujantią rolę pildys lietuvaitė Anna Kaskas. Vaidinimai įvyks didžiojoje Masonic Temple Auditorijoje, kurioj sutelpta 5000 žmonių. Dertito lietuviai laukia šios dienos daugiau negu Velykų šventės.

Pasidarbavus muzikai Nekrasui, pirmajame balkone viduryje tapo užimtas dėl lietuvių; tikietas \$3.00. Taigi lietuviai galės vieningu balsu suskūti savo garsiajai artistei: "valio." Taipgi prie išgarsinimo ir tikių išplatino uoliai dirba Muz. V. Dermaitis ir Dr. J. Jonikaitis. Ypatingai matosi didelio entuziazmo pasčia gymusį lietuvių jaunimą.

Norinti dalyvauti tikietus įsiskykite iš kalno, nes numatoma kad tikietai bus išparduoti visi dar prieš operos rengiamąją dieną...

MINĖJIMAS KOMP. MIKO PETRAUSKO

Šeštadienį, balandžio 17 d. Detroito Dailės Choras savo užlaikomą radio pusvalandį pašventė paminėjimui Amerikos lietuvių mylimo kompozitoriaus ir dainiaus Miko Petrausko. Detroitiečiams M. Petrauskas buvo asmeniškai pažįstamas, nes čionai gyveno porą metų ir mokino vietos jaunimą muzikos ir dainos. Taipgi prisiminimas savo mylimo mokytojo jam mirus buvo labai vietoje.

Pradžioje kompozitoriaus geras draugas ir prietelis Dr. J. Jonikaitis pasakė tam momentui pritaikintą kalbą ir labai vykusią. Toliau sekė muzikalis programos ir kaip sakė pradžioje pranešėjas bus patiekto vien Petrausko kompozicijų. Bet sužiniai ar ne, buvo įrašyti: "Ant Kulių Karklai: Sušūavo," ir visas muzikalis programos visai nepritaikintas tiko momentu ir kompozitoriaus didiems idealams. Dainuota: "Kampe Tupi," "Prirodino Seni Zmonės Man Jauną Mergele," ir taip toliau. Butų visi tikę jei butų pirmiausia sudainuota Neverkit prie Kapo, "Dainius," "Jaunoji Lietuva," Naujoji Gdynė," ir t. t. Šie kuriniai yra sunkus išpildyti, bet programo dalyvių tarpe buvo Jonas Va-

DEL KO CENTRO PONAI NORI KEISTI "TĖVYNĖ" Į MĖNESINĮ ŽURNALĄ

Sulaukiau šiandieną jau ir XV "Sandaros" numerio, kuria pirmame puslapy parašyta: "Miegantis liutas pradeda atbusti." Ir ištikro, sandariečiai atbunda. Iš keturių puslapių "Sandara" virto į šešių, o kartais ir daugiau. Ir patsai antgalvis pakeistas ir todėl iš džiaugsmo tenka tik pasveikinti savo organizacijos laikraštį.

"Sandara" tobulėja; "Vienybė" virto net dienraščiu. Tai gera naujiena, rodanti, kad lietuvių išieivijoj stiprėja.

Bet pažvelgus į kita, taip pat mūsų pačių organizaciją—SLA., tai skaudu darosi, kad jo organas "Tėvynė" vietoj

liukas, kuris juos išpildo labai gerai. Taipgi šiūom žvilgsniu pasiteisinimo negali būti. Kom Petrauskas visą laiką idealizavo klasinę muziką, ir kaip jis yra pasisakęs, jog tokias "balabaikas" kaip "Prirodino Seni Zmonės," "Atnešiau Kukulių viedrą" ir kitas vien dar liaudis rašo.

Šią pastabą radau reikalinga padaryti, viena, kad man kompozitorius M. Petrauskas ir jo muzika yra arti prie širdies ir antra — choro vedama rado valanda visą laiką muzikaliu žvilgsniu labai silpna, tas silpnumas susidaro kiek aš matau, ne iš stokos personalo, bet iš neprisirėngimo. Ot kaip atliksiu tai bus gerai, mat, niekas per radio priimtuvą nemato, o "anauseris" tan kiai nuslepia net ir kas dainuoja, o kieno kompozicija, tai beveik visai neapraktikuojama pasakyti. Tas viskas žemina radio valandos autoritetą.

Šiuom sykiu už neplaningą pravedimą vėlionio M. Petrausko minėjimą, Muzikai V. Dermaitiui kaip jaunam radio vedėjui atleisime, bet pasitaisius tokiam rimtam dalykui kitą syk turėtų pasitarti su kitais, kad išvengus tokių klaidų. Taipgi Vytaitas turėtų uždėti biskį stipresnę ranką ant savo vedamos radio valandos programo pildyme.

Atbalsiai p. M. Vaidylos apsilankymo.

Prieš porą savaitių mus apsilankė "Sandaros" redaktorius p. M. Vaidyla. Kadangi buvo trumpas laikas, taipgi nė viešo susirinkimo bei pasitikimo nesuspėta suruošti. Pasitikome burelis redaktoriaus draugų ir vienminčių ir pora dienų labai linksmi praleidome besikalbėdami savais reikalais.

Nieko nemanėm kad šis p. M. Vaidylos atsilankymas kam nors blogo padarytų. Bet dabar pradeda paaiškėti kad tulus "bendrafrontininkus" tas atsilankymas taip sukrėtė, kad net naktį nebegali miegoti. Štai mažojo "bendrafrontininkų" užpakalio vado, mama pasakoja kad jos vyrelis pereitą naktį puolęs iš lovos šaukdamas "fašystai, fašystai" ir sienom pradėjęs kabinėtis. Kiek nekalbėjus, kad nieko stuboje nėra, o jis vis tikrina: "Ar tu nematai, kad prie lango stovi Vaidyla ir Motuzas." Smilkė rugių miltais ir grabnyčia trynė, bet nieko negelbėjo. Taip jis ir sulaukė aušros be miego. Pagalios, dievai žino, kas su tais žmonėmis gali atsiktikti?

— Plunksna No. 1

Nemanykit, jog nariai apie tai pamiršo; jie laukia kasdieną tos linksnios žinėlės, kada mums vargo pelėms numuštuos pakeltus mokesnius, nes kiekvienam sunkiai uždirbtas centas yra brangus.

Taipgi norėčiau paklausti: kas darosį su mūsų "Tėvynė"? Ar tik neįsiklampojo į ją politiška džiova? Butų labai malonu, kad "Tėvynė" vieną gražią dieną paimtų pavyzdį iš "Sandaros" ir "Vienybės" ir padidėtų. Tas suteiktų daug malonumo kiekvienam.

— J. M. Tumavičienė.

BALTIMORE, MD.

"KARSTOS LUPOS" PUKIAI PAVYKO

Kurinio autorius Rastenis ir "Dainos" vedėja Geležiūtė — Bakerckienė apdovanoti buketais gėlių.

Šį pavasarį sukako šeši metai nuo įsikurimo Baltimorės Lietuvių Dainos Draugijos. Nuo pat įkurimo "Daina," apert kitų laikų, kas pavasaris vis surengė po muzikališką vakarą. Dabar, balandžio 18-to Daina statė scenoje tik parasytą vieno veiksmo muzikališką komediją, "Karstos Lupos". Uždanga pakilo kaip 8 val. vakare ir nusileido kaip 10:30. Bet veikalas buvo taip užimantis, kad dvi valandos ir pusė

kaip bematant prabėgo.

Šį kurinį vaidino:

E. Leonavičiūtė, E. Juškauskaitė, O. Lukaševičienė, K. Andreikus, J. Markelionis, P. Tribulskis, J. Bakerskis, B. B. Leikus, J. Smalenskas, E. Stankevičiūtė, A. Kvederaitė, M. Geležiūtė, J. Skorka, M. Kaila, M. Rutkus, M. Raiba II.

Vaikų grupėje dalyvavo: E. Juškauskaitė, S. Palovytė, E. Ščiukaitė ir J. Jočytė ir M. Raiba II, Vytautas Zajankauskas, A. Skibirdis ir A. Parulis.

Muzikalį kurinio dalį vadovavo "Dainos" mokytoja, L. Geležiūtė - Bakerskienė, o režisieriaus pats autorius, Adv. Rastenis.

Visi vaidintojai-dainininkai buvo Amerikoje augę jaunimas. "Senosios mokyklos" vaidylos buvo tik Juozas Skorka, Martynas Raiba ir Matas Rutkus. Visi dalyviai gražiai pasizymėjo ir visas veikalas išėjo labai sklandžiai, žavingai. Plojimai užė po kožnos scenos ir kiekvienos dainos.

Uždangai nusileidus ir vėl pakylus, Juozas Skorka iššaukė Adv. Rastenį ir "Dainos" vedėją Geležiūtė-Bakerskienę ir nuo "Dainos" įteikė Adv. Rasteniui didžiulę pintinę mišraspalvių gėlių, o Geležiutei - Bakerckienei bukieta liepsnojančių rožių.

Scenerija buvo šiam kuriniui labai puikiai ir tinkamai

išpuošta, žaliavo medžiai, palmos, augmenai. Žydėjo visoki žiedai. Tvane elektros šviesų kaip nuo saulės viskas spindėjo. Scenos išpuošimu daugiausia pasidarbavo Elenora Andreikienė, "Dainos" Prezidento žmona, o jai prigelbėjo visas burys dainiečių.

—Ant. Kurelaitis.

GIPSAS — KONSERVUOJIMAS

Pietinės Afrikos Johannesburgo mieste buvo rasta dešra, ap

taisyta sluoksniu gipso, išgulusio tokiam stovyje 35 metus. Dešra, atidarius gipsinį kiautą, kuris nepraleidžia oro, pasirodė visiškai sveika.

Šis faktas priminė užmirštą gendančių produktų konservavimo budą. Dabar gipsas jau pradamas vartoti konservuoti mėsos produktus, vaisius ir kit-ka.

PAVASARINĖ JAUNIMO ŠVENTĖ

Koncertas, Baliaus Ir Operinis Baletas

NEDELIOJ, GEGUŽĖS 2 d., 1937

RENGIA

Jaunosios Birutės Šokių Mokykla

DALYVAUJA APIE 100 DAINININKŲ IR ŠOKĖJŲ Po vadovyste Šokių Mokytojo A. ANDREJEVO

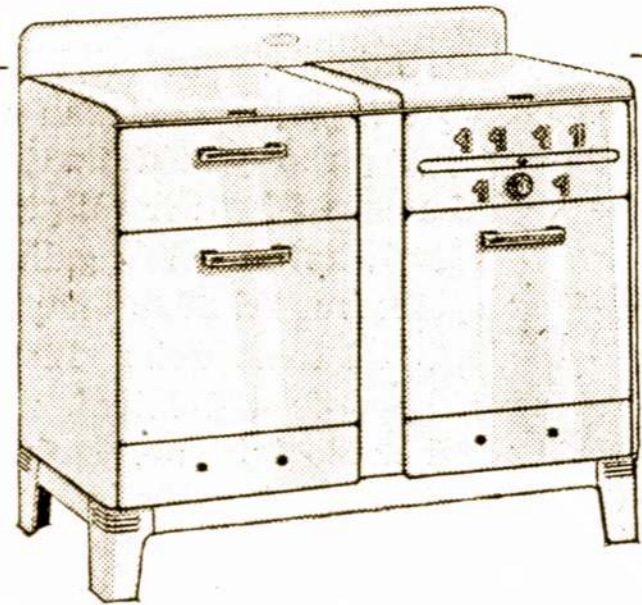
CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJ 3133 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Prasidės 6 val. vakare — Po programo Šokiai

Taj bus viena gražiausių Jaunimo švenčių, kokią gaima netik matyti, bet ir įsivaizduoti. Čia bus dainininkų ir šokėjų net iš kelių miestų. Todėl kiekvienas lietuvis, o ypač jaunimasturėtų skaitlingai dalyvauti ir pamatyti ką jaunimas gali nuveikti.

Įžanga suaugusiems 55c.; vaikams — 15c. šokiams 25c.

DABAR Turėk Geresnius Valgius Taupyk Laiką, Vitaminus, Skonį INSIGYK NAUJĄ 1937 AUTOMATINĮ GAZO PEČIŲ

Pamatyk šį Vėliausį Automatinį Gazų Pečių!

Vaigiai AUTOMATI NIAI išvirti su pilnu Skoniui!

Baig Spėliojimą! Baigk Extra Darbą Virtuvėje!

GERAS ATLYGINIMAS UZ JUSŲ SENĄ PEČIŲ LENGVAS MĖNESINIS MOKĖJIMO PLANAS

• Apsisaugok nuo virimo klaidų su nauju 1937 Automatinu "Gas Range". Automatinė kontrolė suteikia jums tokią pečio temperatūrą, kokios jus norit. Sunki uolų vilnos insuliacija sulaiko pečiuje šilumą — neleidžia virtuvėn!

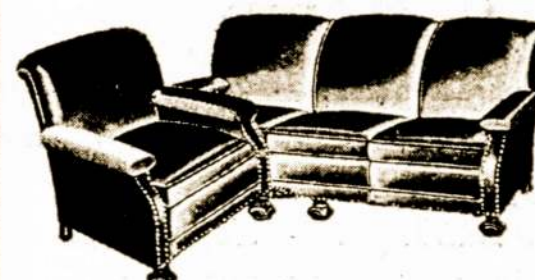
Yra taipgi nauji, grei-

Pamatyk 1937 Automatinį Gazų Pečių artimiausiam Peoples Gas Parodoj šiandien!

PEOPLES BENDROVĖS KRAUTUVĖS SKELBIA 21-mų Metų Sukaktuvių Didį Išpardavimą

Siuloma Mažiausios Kainos ant aukštos rūšies prekių.

Šis Nujos Mados aukštos rūšies Parlor Setas, Reguliarė vertė \$90. Išpardavimo kaina tik —

\$49.50

Naujausios Mados, geriausių padarymų Miegamų Kambarių Setai pasiduoda stebėtinai sumažintomis kainomis — po

\$39.50 ir aukščiau.

LENGVUS ISMOKĖJIMAI

Imame Senas Ledaunes ir Mainus ant Naujų Refrigeratorių — Didelė nuolaida.

2536-40 W. 63rd St.

Corner Maplewood Ave. HEMlock 8400

4179-83 Archer Ave.

Corner Richmond St. LAFayette 3171

CHICAGO, ILL.

KRUKONIS-OLSZEWSKI & CO.

Parduodam ir mainom namus ir farmas Užrašom visokios rūšies apdraudą — Insurance Padarom legalius dokumentus Renduojam Apsaugos skrynelės "Safety Boxes"

Krukonis-Olszewski & Co.

3251 South Halsted Street Chicago, Illinois Tel. Victory 1233

Didžiausia Lietuvių Drabužių Krautuvė Chicagoje

Platus pasirinkimas sezoninių "siutų", skrybėlių ir marškinių. Kainos žemesnės negu vidurmiesty.

BRIDGEPORT CLOTHING CO.

J. Petrauskas, Sav.

3312 South Halsted St. Chicago, Illinois Phone BOUlevard 1162

GARSINKITES

"SANDAROJE"

Englewood 5883-5840

P. CONRAD

STUDIO

420 WEST 63RD STREET Dar' gražiau, moderniškaui įrengta.

MODERNISKAI ĮRENGTA

Fotografavimo Studija

Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS

FOTOGRAFAS

3315 So. Halsted Street

Tel. Yards 1546.

Skanus Valgiai ir Visokie Gėrimai

TOPAZ ALUS

ir Lengvi Užkandžiai

ST. LENZBERGIO UZEIGOJ

1435 W. 47th St.

Pusanro bloko nuo Ashland Kviečiami visį tautiečiai bile laiku, bile valanda.

Phone Boulevard 7258

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

MONARCH

Wine and Liquor Store

John Gaubas, Sav.

3529 So. Halsted St.

Chicago, Ill

PINIGŲ TAUPYTOJAMS IŠMOKAM

Kiekvieno Asmens Pinigai Apdrausti iki \$5,000.00

Duodam Paskolas ant 1-mų Morgičių.

4%

Standard Federal Savings & Loan Association of Chicago

2324 S. Leavitt St. Justin Mackewich, Prez. Tel. Canal 1679

Direct Echoes

(AIDAI)

Facts — Humor — Literature — Gossip — News

No. 17 — April 23, 1937

VOLUME IX

THE HILL AND SHEPPARD BILL.

By Sally

The public has opened it's eyes to the inequalities of suffering in war time, and they have seen the pockets of capital swell out with abnormal profits made in the war.

In Congress at present the Hill and Sheppard bill is pending before the legislature, which proposes to abolish profits and unequal suffering. The Hill and Sheppard bill rewards companies who partake in the war and penalizes those which do not participate. The President will have the power if the bill becomes a law, to draft several million men, control all business, and appoint agencies to see that his word is carried out. In other words, the President becomes an absolute monarch, which is needed in the time of war.

But why prepare for a war? We should remember a war is a war no matter how patriotic or colorful it is made up to look. The draft provision should be cut out completely and put away until we are in the war.

The GOSSIP COLUMN

This' and Thata'

News gathered from a little bird that told me:—

—Mr. Bieksha has a new car and took Mary Barnett and Estelle Petkunas to Kenosha. Estelle did a solo Russian dance.

—Josephine Aleksa danced also. She failed to attend a meeting of the University club —Jeanne Miscikaitis and Albina Aleksiuinas danced duet and later met an interesting young man—too late.

Jokes:

What do you sell?
Salt.
I'm a salt seller too.
Shake.
Melvin, Melvin.
Huh ma?
Are you spitting in the fish bowl?
No, but I'm coming pretty close.

LET'S NOT CRIPPLE THE SERVICE OF OUR PARKS

At the luncheon of the editors and publishers of foreign language newspapers and the Community Press held at the Stevens Hotel last Thursday, wholehearted approval was expressed and the publishers tendered their support to Mr. Robert J. Dunham, president of the Chicago Park District in his efforts to secure sufficient funds so that the Park System could properly function.

Mr. Dunham who is one of Chicago's most outstanding citizens and serves the Park District without pay, presented many facts and figures why the amount asked should be granted and made a strong ap-

peal in behalf of the common people who patronize the parks, its many recreation centers, and educational facilities. The reduction in the tax levy will naturally hamper the service and enjoyments that millions of people get from the various activities which come under the park district, Mr. Dunham and other speakers asserted. Mr. George T. Donoghue and Mr. V. K. Brown also made interesting talks. Mr. Brown stated that an attendance of over 51,000,000 participated in the uses of the many park facilities last year, and much larger attendance was expected this year.

Mr. John Lindrup pointed out that there are other places where cuts can be made and thought it unwise to take it out on the poor by penalizing the Park District. "Chicago's parks, small parks, playgrounds, and field houses with its many activities bring untold joy and pleasure to the millions of Chicago citizens and to other millions from near and far who come here to enjoy our fine parks and beaches," he said.

From the expressions voiced at the meeting it was plain to see that the public will favor the continuance of the fine service the parks are giving and that no reductions in that service would be advisable. It certainly would not be fair to the Chicago Taxpayer to reduce any of the splendid facilities that the parks furnish to our people.

Lietuvos Darbininkai Ateinančią Vasarą Važiuos Latvijon

Keletą praėjusių metų po kelis tukstančius darbininkų kasmet išvykdavo iš Lietuvos į Latviją vasaros sezono žemės ūkio darbams. Tačiau pa-

SASNAUSKO VYŲ CHORAS PO VADOVYSTE KOMP. A. POČIAUS, DAINUOS GĖDULINGAM KOMP. M. PETRAUSKO PAMINĖJIME SEREDOJE, BALANDŽIO 28 D., CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJE.

JUMORAS

Kalinys.

— Kokių gi būdu pats išsiluosavai iš kalėjimo?

— Per duris. Sargyba paskelbė "sit down" streiką.

Dėdė.

Daktaras:— Jūsų dėdė pavojingai serga; bukite pasirenę prie visko.

Sūnėnas:— Negalimas daktas; apart manęs dar yra juk ir kitų paveldėtojų!

stebėta, kad išvykus darbininkams į Latviją vasaros metu, truksta darbininkų provincijoje žemės ūkio darbams dirbti. Todėl Lietuvos vyriausybė nusistatė šiais metais darbininkus į Latviją neįleisti.

Nežiūrint į tai, Latvijos žemės ūkio ūkiai prašo leisti į Latviją sezoniniams ūkio darbams keletą tukstančių darbininkų. Į prasymą Lietuvos vidaus reikalų ministeris atsakė, kad šiemet Lietuvos darbininkai į Latviją nebus leidžiami, nes Lietuvoje nėra ūkio darbininkų, kurie užpėnai ir pernai tarnavo pas tuos pačius latvių ūkininkus ir, pasibaigus tarnybai, pasirašė sutartis šiems metams. Jie trumpam laikui buvo parvykę į Lietuvą pas savuosius. Tokiems darbininkams, kurie iš anksto yra pasirašę su Latvijos ūkininkais samdos sutartis, ir šiemet duodamas leidimas išvykti į Latviją. Jiems duodamas ir pagiginimas važiuoti geležinkelio. Latvijos ūkininkai lietuviais darbininkais labai patenkinti. Apie juos atsiliepiama, kaip apie darbuojančius ir labai sąžiningus, ramius žmones.

Žinios iš Lietuvos

Mokyklos Sakių Apsarty.

Sakiai. — Šiuo metu Sakių apskrityje yra 140 komplektų pradžios mokyklų, kuriose mokosi 6078 mokiniai. 28 mokyklų turi nuosavus namus. Pernai pradžios mokykloms išleista 611,419 litų. Iš tos sumos neturtingų mokinių šelpimui 3,140 litų šiemet mokyklų išlaidos bus didesnės, nes bus statoma 10 kompl. nuro mokykla-Sakiuose ir apie 20 mokyklų bus daromi remontai. Šešių metų programa apskrityje jau yra 8 mokyklose. Višose mokyklose dirba 140 mokytojų, 78 moterys, 67 vyrai.

1937 metų pradžioje Valst. Centr. Knygynė šiaulių skyriuje buvo 27,649 tomų knygų.

Rupinasi darbininkų apšvieta Marijampolėje.

Marijampolė. — Marijampolės kultūrinis darbininkų klubas beveik kas sekmadienis suruošia įvairiais klausimais paskaitas. Paskaitų klausyti susirenka apie 300—400 darbininkų. Į kult. klubo salę klausytojai jau nebesutildavo, todėl dabar paskaitos skaitomos P. Armino prad. mokyklos salėje.

Liaudies Universitetas Dzūkijoje.

Daugai. — Dzūkų agronomų draugija Dauguose atidarė liaudies universitetą. Paskaitos trunka 2½ mėnesio. Paskaitas skaitė agronomai iš Alytaus, Varenos ir vietos inteligentai. Daugiausia paskaitų skaityta iš žemės dirbimo, gyvulinkystės, pievų gerinimo, kooperacijos ir bendro lavinimosi dalykų.

Kovo 14 d. įvyko universiteto uždarymas. Pasakyta keletas kalbų, padėkota dzūkų agronomų draugijai ir paskaitininkams ir palinkėta universiteto lankytojams įgytas žinias pritaikinti gyvenime.

Knygų Skaitymas Šiauliuose.

Šiauliai. — Valstybinis centralinis knygynas 1936 metais į namus skaityti davė 22,881 knygą, o vietoje skaityti davė 22,001 knygą. Viso buvo duota 44,882 knygos. Knygas skai-

Kaip Buvo Krikščinimas Tautininkų Klubo Čarteris

KALBOM IR PASIGIRIMAM NEBUVO GALO

Rašo Žosė Vitaitienė.

Brooklyn, N. Y. — Sekmadienį, balandžio 18 dieną š.m. Pavlauskio svetainėje įvyko tautininkų klubo neva čarterio krikščinimas. Dalyvavo apie 80 asmenų. Valgiai gerai pagaminti, tai deka-p-nioms Kulbokienei ir Poviliauskienei.

Kaip but būtų smagu, jei po gaidžios vakarienės butum galėję smagiai pasišokti. Čionai Brooklyne yra daug "spechmeikerių", kurių klausantis turi užkimt ausis, nes kitaip tapsi nesąmoningu!

Pirmutinis kalbėtojas skaito savo "spycių" kaip 1926 metais samoningi tautininkai pasitraukė iš sandarinių tarpo ir pradėjo dirbti tautinį darbą. Reikia tik nuo jų klubo užgimimo prasidėjo Amerikoje tautinis veikimas. O ką į tai atsakytų gerbiamieji mūsų lietuvių organizacijų veikėjai — veteranai?

Daugiau kalbų negu publikos.

Po to sekė čarterio "krikščinimas". Atneša suvyniotą popierą ir teikia kumams p-niai Jurgelienei ir p-nui Benderiui, kuris po vakarienės pats pareiškė: "Pirmiau suvyniotą popierą ir nežinojau kas jis yra — gal 1926 metų kalendorius?"

Toliau kalba redaktorai, radio vedėjai, advokatai, muzikai ir t.t. Paskutinis kalbėtojas uždėjo antspaudą ir dar kokią! Tik "Tėvynės" ir "Vie-

nybės" redaktorai sulaukė nuo demonstratyvio "walk out."

Butų gerai, kad mūsų oratoriai retkarčiais sakyty "spycius" į veidrodį ir pamatyty savo veidus. Tubmet vakarai butų sėkmingesni ir kultūringesni.

Asmeniniai Lydimos

NEW YORK-KLAIPEDA

Kas gali būti malonesnio kelionėje, kaip išėdus į laivą New Yorke išlipiti iš to paties laivo

KLAIPĖDOJ

Tokia kelionė turėsite vykdam

1937 m. gegužės 29 d.

Iš New Yorko į Klaipėdą

Laivo nenaigant

Antra ekskursija išplaukia

LIEPOS—JULY 2 D.

Iš Gottenburgo, geležinkelio per Švediją apie 7 valandą, L. Kalmara, iš Kalmara, 1934 m. statytas garlaivis, Mahebenis apli 18 valandų į Klaipėdą.

BEISKURSIJAS ĮVYKIA LIETUVIŲ LAISVADARIS AGENTŲ SAJUNGA AMERIKOJE

Ekskursijų brošiūrė ir informacija teikiamos nemokamai, taipgi paruošamos laivakortės pas visus mūsų agentus, arba S. A. L. raštinė.

ŠIŲ IŠPLAUKIMAI IS NEW YORKO GRIPSHOLM: — Gegužės 1

DROTTNINGHOLM — Gegužės 15

KUNGSHOLM — Birželio 5

DROTTNINGHOLM — Birželio 9

SWEDISH AMERICAN LINE

181 N. Michigan Ave.

Chicago, Ill.

Apšvedusi

Kaip elegantiškai atrodo ši

Bridgeporto Mezgimo Dirbtuvė

•Parduodam Vilnonius Sveterius del motery, mergintų ir berniukų.

•Sunkus ir lengvesni — Turi mie iki 54 didžio.

•Miegstos vilnonės pandekos moterims, vyrams ir mergaitėms.

•Vilnonės kepuraitės berniukams ir mergaitėms.

•Vilnonės pirštines moterims, vyrams ir mergaitėms.

Sutaupyti nuo 25 iki 50% Taisome Senus Sveterius

Bridgeport Knitting Mills

F. Salemonovich

504 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Netoli Normal Ave.

Tel. Victory 3486

Atdara kiekvienu vakarą ir Sekmadieniais.

SANDAROS PAVASARINIS SU ISLAIMEJIMAIS PIKNIKAS

GEGUŽINĖ

Nedeliuoj, Gegužės-May 23, 1937
Justice Park GROVE LIEPOS DARŽE Justice Park, Ill.

Sveikatos Skyrius

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiūri

Amerikos Lietuvių Doktorų Draugija

Dentisto Kreslas

Rašo Dr. G. I. Blozis.

Beveik kiekvienas bijosi dantų gydytojo kreslo. Tačiau tas kreslas nėra toks baisus, kaip daugeliui atrodo. Faktas yra tas, jog tas kreslas gali apsaugoti nuo tikrai nemalonių ir skaudžių ligų. Visa bėda, kad žmonės per daug ilgai bando išsisukinėti ir surasti priežastį, kodėl jie pas dentistą neturi eiti. Jie, kaip yra sakoma, patys save bando apgauti: na, paskaudės, paskaudės ir praeis. Didelis čia daiktas. Pavojaus gyvybei juk nėra.

Jei kiek smarkiau pradeda skaudėti, tai bandoma naminiiais vaistais skausmus pašalinti. Žmonės ir didelį skausmą pasirenge yra pakešti, kad tik nereikėtų į dentisto kreslą atsisėsti. Mat, nėra smagu, kai dantų gydytojas su visokiais instrumentais makaruoja po burną.

Tiesa, didelio smaugimo nėra. Tačiau vis dėlto daug geriau iš dviejų blogumų pasirinkti mažesnį. Stabdyti skausmą su naminiiais vaistais tikrai nepatartina. Žinoma, kai kuriais atvejais tati pasiseka padaryti. Vienok reikia neužmiršti vieno dalyko: jei dantį skauda, tai yra ir priežastis. Todėl itin svarbu tai priežastį surasti ir pašalinti. Aišku, kad tokiu atveju naminiai vaistai nieko čia nepadės.

Kai danties skausmas pranyksta, tai žmogus paprastai mano, jog viskas yra tvarkoje. Bet tai didelė klaida. Tiesa, pasitaiko, kad danties gyvis (nėra) numiršta ir pradeda pūti. Tada skausmo nėra, vienok gyvio pūvėsi išgauna žmogaus organizmą ir nuodija jį.

Kai kuriais atsitikimais tie nuodai pūvėsi pavidale mažai pakankia sveikatai, tačiau kitais atsitikimais jie yra tikrai pavojingi. O tai pareina nuo tikrų aplinkybių. Kada pūvėsi arba puliai išeina tiesiai į burną, tai juos visokios virškinimo sultys beveik visai sunaikina. O tai reiškia, kad sveikatai nedaug žalos tepadaroma.

Bet nevisada taip yra. Gana dažnai pasitaiko vadina-mieji akli puliavimai. Tai reiškia, kad danties gyvis genda ir puva, tačiau puliai ne į viršų (atseit, ne į burną išsiveržia), bet patenka tiesiai į kraują.

O tai jau rimtas reikalas. Patekę į kraują, puliai yra savo rūšies nuodai. Tiesa, silpni nuodai, bet vis dėlto nuodai kurie per ilgą laiką labai daug žalos gali padaryti.

Šiandien niekam nėra paslaptis, kad del sugedusių dantų žmogus gali apsigirti reumatizmu, širdies, inkstų, sąnarių ir kitokiomis ligomis. O tai jau blogas dalykas. Blogas dėl to, kad kartkartėmis sudaro pavojų net gyvybei. Ar maža žmonių miršta širdies ligomis? Tikrai labai daug. Ir kai kurie tų žmonių būtų išvengę širdies ligų, jeigu jie būtų daugiau dėmesio kreipę į dantis.

Taigi, kaip matote, dantų skaudėjimas tam tikrais atvejais yra rimtas dalykas. O jeigu taip, tai pravartu dantimis labiau ir susirūpinti. Kitaip sakant, reikia kartkartėmis ap lankyti dantų gydytoją ir iš-tikinti, jog su mūsų dantimis viskas yra tvarkoje. Jei mes

taip žiūrėsime į tą reikalą, tai ir dentisto kreslas nebebus mums bausis. O juo labiau, kad sėdėdami tame kresle mes galėsime patirti tai, kokieje buklėje yra mūsų dantys.

KĄ DUODA ŽMOGUI MEDUS?

Medus yra surenkamas iš gryniausių ir švelniausių gėlių medžiagų ir dėlto jis turi tokių pat ypatybių, kaip ir augalai, iš kurių žiedų jis yra surinktas. Medus pirmiausia turi daug gydomųjų privalumų. Jo kvapas, jo malonus skonis ir lengvas įsisiurbimas organizmam gaivina žmogų. Salto vandens stiklas su šaukštu išmaišyto jame medaus yra geresnis ir malonesnis gėrimas nekaip visoki limonada. Toks gėrimas ypač patartinas nervingiems žmonėms. Jis labai nuramina nervus ir pataiso virškinimą. Labai naudingas tokiems žmonėms yra medus su duona ir paprastu baltu suriu, arba medus su agurkais. Seniau, kai dar buvo Europoj nežinomi balzamai medus buvo vartojamas jų vietoje vidurių žaizdoms gydyti. Karšto pieno stiklas su ištirpytu jame medaus šaukštu yra labai naudingas silpniems žmonėms, ypač sergantiems plaučiais, gerkle ir viduriais. Lietuvoje kaimuose gerklės užkimimą nuo peršalimo ir kosulį gydo sulydytu sviestu su medum. Medaus saldumas žmogui daugiau yra malonesnis už cukraus saldumą. Medus yra maistingesnis už cukrų. Jis turi baltymų, kurių cukruje nėra. Medus yra bičių pienas. Jis

taip pat yra skirtas jaunosms bičių kartoms auginti, kaip pienas jaunų žinduolių. Nežinoma yra atsitikimai, kuomet medus būtų žalingas valgyti, išskyrus gal tik vienos cukraus ligos ir tuo atveju, kai jo per daug iš karto valgoma. Šiai jis yra naudingas visur, visiems ir visuomet.

KAS TAI YRA ŽIEDAS?

Mes visi nešiojame žiedus, jei ne vedybinius, tai sužadėtu vinius, bet ne visi žinome jų reikšmę. Senesniųjų amžių tai geriau žinojo. Vienas viduramžių rašytojas taip aprašo žiedą: "Šitas žiedas padarytas iš aukso, tai reiškia, koks kilnus, brangintinas ir patvarus yra mūsų jausmas. Jis yra apvalus, tai reiškia, kad mūsų jausmas neturės galo. Jį mes muvime ant ketvirtos mūsų rankos piršto. Žiloj senovėj many

ta, kad nuo to piršto tiesiai einanti gyselė į širdį ir todėl muvint ant jo žiedą, mes visuomet jį patį ir jį dovanojusio žmogaus jausmą jaučiame".

Dar senesnių laikų lotyniš-kai vienas rašytojas taip sako apie žiedą: "Žiedas yra apvalus ir neturi galo; tas turi priminti, kad prisirišimas ir meilė iš susižadėjusių žmonių turi be paliovos plaukti iš vieno į kitą ir sudaryti nepabaigiamą gyvenimo ratą."

Yra toks senoviškas juokas apie žiedą. Jaunas, įsimylėjęs vyras atnešė žiedą savo mylimajai ir jai įteikė su tokiais žodžiais: "Mieliausiaji, priimk šį žiedą, kaip mano meilės ženklą be galo kaip ir šis žiedas neturi galo." Mergina, kuri jo nemylėjo, bet draugavo iš mandagumo, atsakė: "Mielasai drauguži, šiame žiede aš matau ir savo meilės ženklą, nes jis taip pat neturi ir pradžios".

Prisiminus Lietuvą Pavasario Grožį

Su sniego pugomis ir šiaurii vėju, jau iškeliavo žiema. Jos vietą užėmė visų laukiamas pavasaris. Kas dieną kyla saulutė vis aukščiau, atnešdama šiltesnių vėjų. O tuo laiku buda gamta iš po žiemos miego, kiekvienam gyvuli suteikiant gyvybės ir judrumo.

Bet ši gražiausi metų laikai — pavasari šioj šalyj, o ypa-tingai mieste pergyvename be didesnio entuziazmo, nes mes tas tų gražiųjų pavasario vaizdų negali duoti.

Čia nepuėia, jaunų daigelių ir pirmųjų žiedų kvapu kvėpintis vėjas — jį sunaikina dumai ir dulksės. Bet mūsų mieloj tėviškėj Lietuvoj pavasario laikas duoda tokių vaizdų, kad raštu net sunku iš-reikšti. Juos supranti, kai ten gyveni, ir tada tik visoj pilnu-moj pajunti pavasario įtaką gyvybiniam jausmui.

Visur subanguoja didingas pavasario grožis, visur pilna padangėse ir medžiuose gies-mininkų paukštelii, kurie an-

kstų rytą pasitinka ir vakarais miego palydi — vis giesme. Artojo draugas vyturėlis aukš tai pakilęs ties lauku kviečia į kvepiančius arimus.

—Br. Gedeminas.

VYTURĖLIAI GRĮŽTA

Kazys Bradunas. Šiandien vyturėliai grįžta. Grįžkim sodžiun vėl abu. Kas, jau kas, — o mums jau- [nystė] Niekad, niekad nepabos.

Dega akys. Verda kraujas. Kelio galo nematyt. Sviesų rytą pranašauja Mėnesiena ir naktis,

Pietvakaris pienės puką Neš tolyn tolyn, toli... Su manim drauge pabuki — Kur tu dingsi pakely?

Duoki ranką. Kamgi žodžių? Kamgi žodžių, kam kalbos? Kas, jau kas, — jaunystė so- [džiui] Niekad, niekad nepabos.

Skaitykit "Sandarą"

Gerkit Ir Reikalauk

Visose Alinėse Mutual Trijų Žvaigždžių Kentucky Bourbon ir Lietuviškos Degtinės

Mutual Liquor Co.

4707 SOUTH HALSTED STREET
Tel. YARds 0803

JOHN P. EWALD LOANS and INSURANCE

Jeigu reikalauji pinigų ant Pirmo Mortgicijo, arba apdraudos nuo ugnies, vėjo, etc., atsišauk:

840 West 33rd Street
TELEFONAS: YARds 2790 arba 2791

Keistučio Skolinimo ir Budavojimo B-vės RASTINĖJE

Pagelba Nuo Reumatizmo ir Sausgėlės

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudėjimai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padė-kavones pasveikę. Kaina 50c., per pašta 55c ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė — 75c. Knyga: "EALINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50c.

JUSTIN KULIS

3259 South Halsted Street Chicago, Ill.

REAL ESTATE

TEIKIAME PATARIMŲ MORGICIŲ, TAKSŲ KLAUSIME... TURIME VISOKIŲ BARGENŲ NAMŲ PIRKEJAMS...

NOTARY PUBLIC, INSURANCE IR PASKOLOS

2608 West 47th Street
Telephone Lafayette 1083

DVI MODERNIŠKOS LIETUVIŲ ĮSTAIGOS

JUCUS SISTERS RESTORANUOSE VISUOMET GERAS IR SKANUS VALGIS, GERAS IR MALONUS PATARNAVIMAS — ZEMOS KAINOS.

Jucus Sister Restaurants

3241 So. Halsted Street
1608 West 47th Street
CHICAGO, ILLINOIS

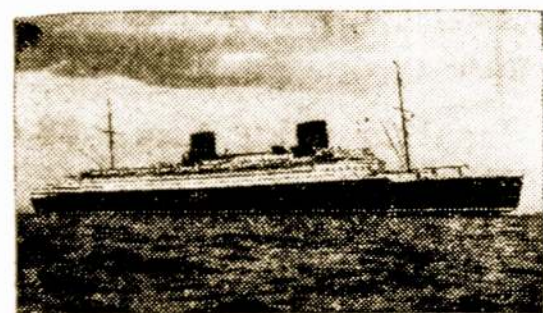
Safety Deposit Boxes Telephone Yards 6894
\$2.50 per Year

M. J. KIRAS

Home-Builders — Real Estate

3352 South Halsted St., Chicago

NOTARY PUBLIC :: INSURANCE OF ALL KINDS

Del informacijų kreipkitės į:

COSMOPOLITAN TRAVEL SERVICE
Prop. J. AMBRAZIEJUS
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. TRECIOKAS
314 Walnut St., Newark, N. J.

JOHN SEKYS
433 Park St., Hartford, Conn.

VIENYBE TRAVEL BUREAU
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

G. A. KYBA
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester Mass.

PETRAS BARTKEVICIUS
678 N. Main St., Montello, Mass.

PAUL MOLIS
1730-24th St., Detroit Mich.

LITHUANIAN NEWS PUB. CO.
NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

OHIO LITHUANIAN PUBLISH-
ING CO. DIRVA
K. S. KARPIUS
6820 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio

A. VARASIUS
206 All Nations Bank Building,
1200 Carson St., Pittsburgh, Pa.

DIDELĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Rengia ir prižiūri LIETUVIŲ LAIVAKORCIŲ AGENTŲ SAJUNGA AMERIKOJE

Populiariu Ekspresiniu Garlaiviu

EUROPA

Išplauks iš New Yorko

GEGUŽES 16 d., 1937

Greitai traukiniai prie pat laivo EUROPA Bremerhavene užti-krina patogią kelionę į Kauną ir Klipėdą

HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD

GERKIT Tik Gerą ALŲ

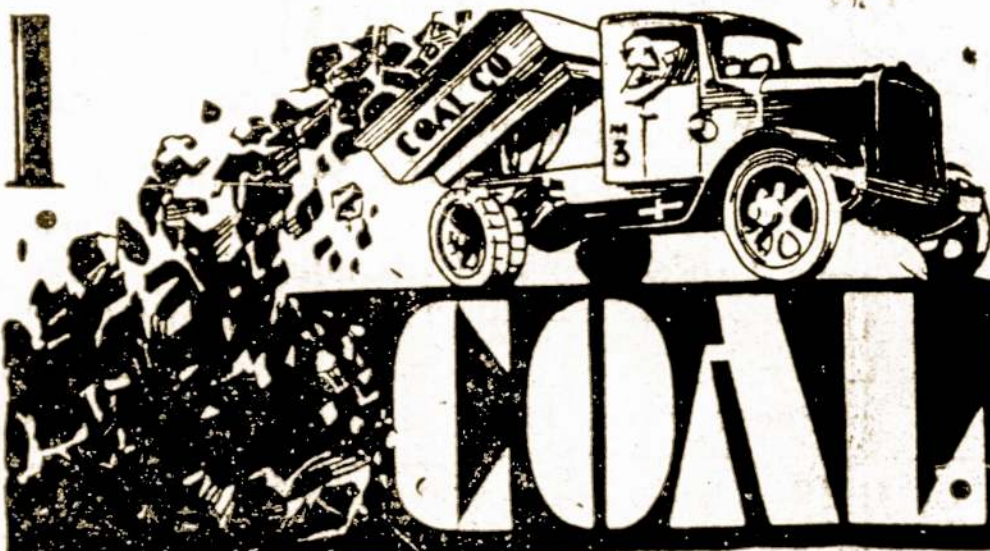
SOUTH SIDE BREWING COMPANY

Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, nes jie žino, kad tas alus yra padarytas iš geriausios rūšies produktų. Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2415 West 64th St., Chicago, Ill.

Biznio Telefonas Boulevard 7179 — Res. Hemlock 6240

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS

Mes užlaikom tik geriausios rūšies anglis ir turim didelį pasirinkimą. Kainos labai prieinamos; užganė-dinimas užtikrintas.

Vilija Coal Co.
3700 So. Spaulding Ave. :: Chicago, Ill.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA.
Tel. Lafayette 2584.

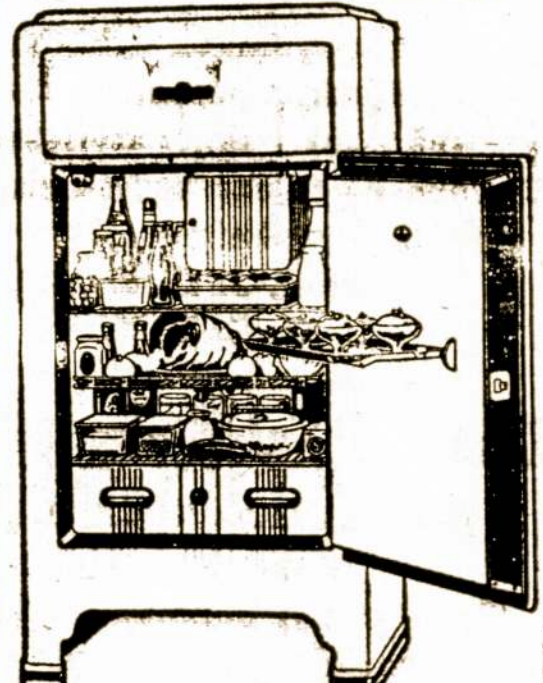
Laikas Pirkti Naują

šaldytuvą

ŠIĄ SAVAITĘ

PROGRESS KRAUTUVĖJE

Siuloma aukščiausios rūšies Refrigeratoriai už specialiai mažas kainas ant Lengvų išmikėjimų — kurie pareina apie 15 centų į dieną.

Pasirinkimas 1937 metų Mados

General Motors Frigidare Arba Westinghouse

Refrigeratoriai už kainą nuo —

Didelis pasirinkimas kitų žymių išdirbysčių Naujų Refrigeratorių už sumažin-tas kainas — nuo

\$79.50

Progress Krautuvėj rasite gerų pernaųjų Refrigeratorii, turinčių garantiją — Parsiduoda už bargenų kai-nas, nuo —

\$49.50

Lengvų Išmikėjimai Pritaikoma visiems.

Nuolaida už senus baldus Mainant ant Naujų

PROGRESS FURNITURE CO.

J. KALEDINSKAS, Vedėjas
3224 So. Halsted St.
Tel. VICTory 4226
CHICAGO, ILL.

Nepaprastas Bargenų SKALBIMUI MAŠINA

Šios Savaitės

BARGENAI

GERIAUSIOS ISDIRBYSTĖS REIKALINGA KOZNAM NAMUI

\$49.50

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 West

Roosevelt Road

Tel. Seely 8760

Chicagoje

ATSILANKYTIAM TREČIADIENY, BAL 28 I KOMP. M. PETRAUSKO PAGERBIMĄ

DALYVAUJA ŽYMAUSIOS MUZIKALES PAJĖGOS: BIRUTES, MARGUCIO, SASNAUSKO CHORAI IR DAUGELIS SOLISTŲ

Chicagoje lietuviai kviečiami dalyvauti iškilmingam komp. Petrausko pagerbime, kuris įvyks trečiadienį, balandžio 28 dieną Lietuvos Auditorijoje.

Mikas Petrauskas mirė, bet jo sukurtoji lietuvių daina yra gyva. Birutės choras po vadovystę J. Byansko; Margučio dainininkai po vadovystę kom. A. Vanagaičio ir Sasnausko vyrų choras, diriguojamas komp. A. Pociaus išpildys gražiausius M. Petrausko kūrinius. Solistai: ponia Genovaitė Gedraitienė, Jonas Romanas ir kitų sudainuos ištraukas iš operų "Birutė" ir "Eglė, žalčių karalienė."

Trumpas kalbas pasakys Lietuvos konsulas Chicagoje P. Daudžvardis ir keletas kitų. Visi mūsų tautiečiai prašomį atsilankyti trečiadienį, balandžio 28 dieną į Lietuvos Auditoriją ir pagerbti mirusį tautos dainių, kurio kanclės džiungino lietuvius ir vedė prie susipratimo.

Tą vakarą išgirsite dainuojant žymiausias mūsų chorų ir solistus, kuriuos tik panašiose iškilmėse tegalite girdėti. Pradžią programos 8 val. vak. Ižanga — 25 centai.

P. Daužvardis, Lietuvos Konsulas Išvyksta į New Yorką

Parsivež savo šeimyną į Chicago.

Gavęs iš Kauno telegramą, jog jis yra skiriamas nuolatinių Lietuvos Konsulu Chicagoje, p. P. Daužvardis ateinančią ketvirtadienį išvažiuos keliom dienom į New Yorką parsivežti savo šeimyną.

Ponas P. Daužvardis turi du sūnų; vieną šešių metų, o kitą — devynių.

Ponia Barbara Darlys — Drangeliene Gavo Divorsą

Žymi lietuvių dainininkė ponia Barbara Darlys-Drangeliene šiomis dienomis gavo nekontestuos perskyras nuo savo vyro Dr. K. Drangelio. Dabartiniu laiku Mrs. B.

Drangeliene gyvena Lietuvoje ir dažnai išvyksta koncertuoti į kitas šalis. Divorsas jai suteiktas Chicago teisme per "proxy" arba įgaliavimą. Taigi daktaras dabar gali drąsiai stoti į nekaltų bernelių "sosaide."

Pratinkim Jaunimą Prie Lietuviškumo

Tai tėvų ir organizacijų pareiga.

Mes dažnai prisimenam praeity testus darbus ir džiaugiamės šį tą atlikti. Bet ar pagalvojam nors kartą rimtai apie beaugančią kartą — sūnų ar dukrelių? Ar atliekam tą, ko ateitis reikalauja? Juk aišku, kad diena po dienos senųjų eilės retėja, o į jų eiles reikia stoti jaunesiems. Bet klausimas, ar visi taip išauklėja savo sūnų ar dukrą, ar pasirupinta perduoti tuos tėvynės meilės jausmus, įkvėpti neilstantų jėgų dėl tautinės darbuotės, kad jis stotų į senųjų darbuotės eilę.

Neapsilenkiant su tiesa, reikia pasakyti, kad ne visi tinkamai pasirupino tą būtinausią pareigą atlikti. Yra išauklėta jaunuolių, kurie teikia džiaugsmo ir pasigėrėjimo. O yra tokių, kurie nenorom pasivadina lietuviu, bet kalbos savo nemoka; lietuviškos organizacijos jam svetimos. Kai čia kaltas? Be abejo auklėtojai — tėvai, už tai kad pagailėjo savo vaikui papasakoti apie tėvynę, tokių žodžių, kurie teiktų pasigėrėjimo ir meilės savajai kalbai ir tautai. Kaip pavasaris kiekvieną gyvį ir daigelį prikelia gyvenimui ir augimui, taip tėvas ar motina savo daigelius — vaikui turi suteikti to žydnčio troškimo likti ištikimais tautiečiais. Jaunimas tai mūsų pavasaris, ateities vaisius ir galinjoji jėga!

—Br. Gedeminas.

Balandžio 30 d. Renkama Dvylika Gražiausių Lietuvių

Penktadienį, balandžio 30 dieną Lietuvos Auditorijoje įvyks nepaprastas balius, kuriame bus renkama dvylika populiarių lietuvių. Tos lietuvių vėliau turės pasitiktį atvykstančius iš Lietuvos sportininkus ir dalyvauti su jais Liepos 9 dienos baliuje.

Chicago Atvyko SLA Sekretorius

DR. M. VINIKAS.

Kelioms dienoms į Chicago atvyko SLA sekretorius Dr. M. Vinikas. Jis čia susitiks su finansų kompanija ir vietinių kuopų veikėjais.

Dr. M. Vinikui teks, beabejo, atkreipti dėmesį į tas susivienijimo valdomas nuosavybes, kurios neša nuostolius.

Illinoio valstijoje per visą augsinį vąjį, susivienijimo šeimyna priaugo vos 4 nariais. Dr. M. Vinikas turėtų išjudinti platesnę akciją.

Lietuvių Golfinkų Susirinkimas Bus Šiam Antradienį

Lietuvių Golfinkų Sąjunga šaukia viršminėtą susirinkimą kuris įvyks 27 dieną balandžio 8:30 val. vakare, pas "Margutį", 6812 So. Western Ave. Susirinkimas labai svarbus ir įdomus, nes bus valdybos ir įvairių komisijų paruoštu ir pridurota nariams svarstyti programą del sekančio sezono apie golfo sąjungos vykinimą.

Ką nutaria visuotinis susirinkimas, tas ir bus vykdoma. Dirvoną — aikštę beveik gauname už pusę kainos. Dr. I. J. Bložis, L. G. S. Rašt.

Šiandien Laidojama Marijona Kvietkauskienė

Trečiadienį, balandžio 21d., 1937 metais persiskyrė su siuom pasauliu Marijona Kvietkauskienė, ponios Kuraitienės D. Kuraičio, Milda Auto Sales savininko žmonos motina. Laidos.

LAI DOTUVIUDIREKTORIAI

— N A R I A I —
CHICAGO IR CICEROS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street Phone Boulevard 5203—8413

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place. Phone Canal 2515

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street BOUlevard 4089

J. LULEVIČIUS

4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA

3319 So. Lituania Ave. Phone Yards 1138

EŽERSKIS IR SUNUS

10734 So. Michigan Ave. Phone Pullman 5703

A. PETKUS

1410 So. 49th Ct., Cicero, Ill. Phone Cicero 2109

A. MASALSKIS

3307 So. Lituania Avenue Phone Boulevard 4139

S. M. SKUDAS

718 West 18th Street Phone Monroe 3377

S. C. LACHAVICZ

44 East 108th St., Roseland. Phone Pullman 1270 arba Canal 2515

dotavės įvyks šeštadienį, iš namų 3228 So. Union Ave. Lietuvių Tauti kas Kapinės. V. S. S. Sąjungos skyriaus ir pažystami prašom dalyvauti laidotuvėse ir suteikti velionei paskutinį patarnavimą.

Reiškiamie gilios užuojautos p.p. Kuraičiams ir visiems kitiems velionies sunams, dukterims ir giminėms. — Rep.

Gavo 18 Mėn. Kalėjimo Už Apiplėšimą Traukinio

Jauno lietuvių prietikių

Daniel Pundinas, 3436 Wallace St. pateko į grupę "smart" vaikėzų ir leidosi įeškoti lengvesnio gyvenimo.

Jie apsisusto prie Halsted ir 71 gatvės, kur yra nemažai traukinių judėjimo ir pragai pasitaikius apiplėsdavo vagonus.

Bet policija juos greit pagavo. Teisme tie nakties divyriai prisipažino prie kalties. D. Pundinui dabar teks atsėdėti 18 mėnesių.

Adv. Rastenis Drauge Su Chicago Liudėjo Komp. M. Petrausko

Artimas mirusio kompozitoriaus Miko Petrausko draugas adv. N. Rastenis, iš Baltimore, Md. prisuntė minėjimo dienoj tokią telegramą:

"Jūsų pinamą didžiam mūsų kompozitoriui Mikui Petrauskui pagarbos vainiką, balandžio 28 dieną Lietuvos Auditorijoje meldžiame įpinti ir mūsų ašaromis suvilgytą liaurų šakelę." —Nadas ir Julė Rasteniai.

Adv. N. Rastenis ilgus metus pas velionį gyveno ir parašė daugelį dainų M. Petrausko kompozicijoms.

Los Angeles Lietuviai Paremė Vilniaus Vadavimą

Vaišės pas Dr. J. J. Bielskį.

Pradžioj šio mėnesio Los Angeles, Cal. buvo atsilankęs V. V. S-gos atstovas V. Uždavins. Jis kalbėjo Danish Au-

ditorijoje. Uždavins paragino prisidėti prie V. V. S-gos skyriaus ir paprašė kad kiek kas padarytų parą Vilniaus Vadavimo reikalams.

Aukavusieji seka:
Dr. V. J. Stack-Staknis \$10.00
Dr. J. J. Bielskis 5.00
Vincas B. Arcis 5.00
Juozas Strungis 3.00
D. ir N. Dumsai 2.00
E. Maisienai 2.00
Petras ir Anelė Zauniai 2.00
A. ir C. Šilaliai 2.00

Sekantieji aukavo po vieną dolerį: J. Mason, O. Račkauskienė, V. Salkauskas, Baginskas, M. Minkienė, M. Milerienė, V. Katkus, A. J. Malinauskas, M. J. Sereikiene, G. Lalis, U. Vicienė, A. Jaselskienė, M. Arbasauskas, Jurgis J. Leveskis spausdnio plakatus ir savo darbą aukojo. Uršulė Davienė aukojo didelę dėžę gražių rožių iš savo darželio priskintų, kurios buvo segamos visiems aukavusiems Vilniaus reikalams.

Smulkų aukų \$8.00
Viso \$52.00
Už svetaiņų \$5.00
Liko Vil. reikalams \$47.00

kurie įteikta V. V. Sąjungos delegatui gerb. V. Uždaviniui. Pasibaigus prakalboms, p.p. Bielskiei pasikvietė į savo namus V. V. Sąjungos skyriaus Valdyba ir šiaip artimesnį asmenys ir puikiai pavaišino skaniais valgiais. Teko paragauti ir lietuviško skanaus kumpio kurį atvežė iš Lietuvos mūsų

ADVOKATAI

Telephone Boulevard 2800

JOSEPH J. GRISH

LIETUVIS ADVOKATAS
4631 South Ashland Ave.
Res. 6515 S. Rockwell St
Telephone: Republic 9723

OLIS IR VASALLE

ADVOKATAI
134 No. La Salle St., Suite 1308
Vakarais tik Ketvirtadieniais
3252 So. Halsted St.
Tel. Calumet 6945

JOHN B. BORDEN

LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5
Vakarais: Penedėlio, Seredos ir Pėtnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

STELLA STRIKOL

Attorney and Counsellor at Law
(Lietuvaitė—Advokatas)
134 No. La Salle St Chicago
Kambarys 1308
Tel. Randolph 0332
Vakarais namuose
6710 So. Campbell Avenue

STate 4690 Prospect 1012

KAL & ZARETSKY

ADVOKATAI
188 W. Randolph St.
6322 S. Western Ave.
Valandos: Valandos:
9:00 iki 3:00 8:30 val. vakare
Subatoj: 12:00 iki 3:30 popiet

Telefonas Central 4490

A. A. SLAKIS

LIETUVIS ADVOKATAS
111 West Washington Street
Kambarys 737
Chicago, Illinois
Res. Tel. Hyde Park 3395

Tel. Central 2904

PAUL M. ADOMAITIS

ADVOKATAS
Suite 1102
105 W. Madison St., Chicago

svečias gerb. Uždavins, vakarienes laike p. Uždavins taipgi kalbėjo apie tuos nuotykius iš kelionės išpaaujų. Kalbėjo taipgi ir V. V. S. Los Angeles skyriaus pirmininkas Petras Zaunius. Jis yra čia augęs, let lietuviškai neblogai kalba ir energingai darbuojas lietuvių tarpe.

Ona Račkauskienė, RADIO LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

Iš WIND (560 kiloc.)
Vasaros metu, Margutis pakeitė radio programų laiką iš WIND radio stoties. Dabar girdėsite antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais, lygiai 10 val. vakare (Chicago laiku). Ten, kur nėra dienos šviesos taupymo laiko (daylight saving time), girdėsite 9 v. v.

Chicago laikas susilygins su Ohio ir Michigan, Indiana, Illinois, Wisconsin ir Iowa — pasilikis su Central Standard Time.

Pirmadieniais, penktadieniais ir sekmadieniais iš WIND programų nebus.

Iš WHFC (1420 kiloc.)
Sekmadieniais girdėsite Mar

DAKTARAI

Phone Canal 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Phone PROspect 1028

DR. J. J. KOWAR

(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 West 63rd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos: 2—4 ir 7—9 vak.
Nedėlioj ir Seredoj pagal sutartį
Rez. ir Ofisas 2359 So. Leavitt St.
Tel. Canal 0706

Phone Canal 6122

DR. GEO. I. BLOŽIS

DENTISTAS
2201 West 22nd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos:
Nuo 9:30 iki 12; 1—5 ir 6—8
Rez. 8342 So. Marshfield Ave.
Phone Beverly 1868

Tel. Boulevard 5914 Dieną ir Naktį
Ofiso Valandos nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8:30 v. Nedėl. nuo 10 iki 12 a.m.

DR. S. NAIKELIS

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas ir Rezidencija
3335 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Ofiso Tel. Victory 5048

DR. A. JUOZAITIS

DENTISTAS
3261 So. Halsted St.
Res. Tel. Republic 0069

Victory 1522

DR. J. KULIS

Valandos:
nuo 10 ryto iki 2 po pietų
ir nuo 6 iki 8 val. vakare.
Šventadieniais tik susitarus
Phone Boulevard 8483

3259 So. Halsted St. Chicago

Tel. Yards 3557

DR. J. MOCKUS

LIETUVIS DENTISTAS
Hours: 9-12 2-5 6:30 to 8:30
No Office Hours Wednesday
3401 So. Halsted St. Chicago

Tel. Boulevard 1401

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9
Nedėliomis nuo 10 iki 12
3243 So. Halsted St. Chicago

gučio programus iš WHFC pirmą vai popiet Chicagoje.

WHFC stotis girdina Chicagoje gyvenančius apie 100 tūkst. žmonių.

Šiomis dienomis, WHFC programai buna 9 v. v.

Leakų valdžios santykiai su ukininiais paastrėjo po to, kai Raelawice miestely policija nušovė du ukininku

Čia buvo manoma surengti paminėjimą 150 metų sukaktuvių kaip Kosčiuška sumušė rusų armiją. Tačiau valdžia uždraudė susirinkimą.

Phone REPublic 2266

Dr. K. Drangelis

DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampus 63rd ir Western Ave.
DENTISTAS

DR. M. ZILVITIS
3243 South Halsted Street

Dr. P. Z. Zalatoris

Phone Calumet 7358
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytai
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytai

Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0287
Rezidencija:
6609 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

DR. STRIKOLIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel: Boulevard 7820
Namų Tel: Prospect 1930

Phone VICTory 2514

Dr. A. J. Zimontas

Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 So. Halsted St.

Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 2 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Ofiso Tel. Boulevard 5913
Rez. Tel. KENwood 5107

DR. BERTASH

756 W. 31th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-11
Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIŲ GYDYTOJAI

DR. MARGERIS

3325 So. Halsted St.
Valandos:
nuo 10 ryto iki 2 po pietų
ir nuo 6 iki 8 val. vakare.

Phone Hemlock 2061

Dr. Joseph Kella

Dentistas
6558 So. Western Ave., Chicago
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Nedėliomis pagal sutartį

Ofiso Tel. Victory 2287

DR. J. P. POSKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 diena ir — 7 iki 9 vak.
Išskyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak.
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 3 iki 6 vakare
Antradieniais ir 3 iki 5 vak.

MATERIOLAS NAMU STATYBAI
Didelis pasirinkimas statymui namų, taisymsi porčių, stogams popiera, rynos, sietai, langai, durys ir kiti reikmenys. Viskas Prieinama kaina. Kreipkitės:

BUILDERS' SUPPLY
M. ZOLP, Savininkė

3562 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Telefonas YARds 2576.
Atdara vakarais ir nedėliomis

Phone Prospect 3242 Day & Night Service
PAVLAVICIA UNDERTAKING CO., Inc.
S. MITCHELL, Embalmer
Complete Funeral For \$75.00
6823 South Western Avenue Chicago, Illinois